

РЕШЕНИЕ

№ 6048

гр. София, 21.02.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 22 състав,
в публично заседание на 31.01.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Десислава Корнезова

при участието на секретаря Илияна Тодорова и при участието на прокурора Десислава Кайнакчиева, като разгледа дело номер **6537** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Предявен е иск с правно основание чл.74, ал.2 от Закона за защита от дискриминация (ЗЗДискр.), вр. чл.1, ал.1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди (ЗОДОВ).

Производството е образувано по искова молба на Н. Г. Х., срещу Изпълнителна агенция по рибарство и аквакултури (ИАРА), за заплащане на обезщетение за имуществени вреди в размер на 1500 лв. поради неактуализиране на основното му месечно възнаграждение, определено в заповед № ЧР 36 от 30.01.2014 г. за заемане на длъжността "главен инспектор" в отдел "Рибарство и контрол" на ИАРА, при изчисляване на обезщетение съгласно чл.104, ал.1 от Закона за държавния служител (ЗДСл.) за шестмесечен период (01.08.2011 г. - 31.01.2012 г.) съгласно решение № 8229 от 29.12.2014 г. по дело № 1736/2014 г. на АССГ.

С посоченото решение № 8229 от 29.12.2014 г. по дело № 1736/2014 г. на АССГ, ИАРА е осъдена да заплати на Н. Г. Х., сума в размер на 3469,55 лева, представляваща обезщетение по чл.104, ал.1 ЗДСл за период от шест месеца (01.08.2011 г. - 31.01.2012 г.), през който ищецът не е бил на работа, ведно със законната лихва.

Производството е по реда на чл.226 от АПК, след като с решение № 7179 от 11.06.2024 г. по дело № 11670/2023 г. на ВАС, Пето отделение, е отменено решение № 5733/29.09.2023 г. по дело № 226/2021 г. АССГ в посочената част.

Ищецът поддържа, че при възстановяването му на длъжност със заповед № ЧР 36 от 30.01.2014г. не било спазено ПМС № 129/26.06.2012 г., с което на всички служители в

държавната администрация е определено ново, актуализирано основно месечно възнаграждение. Към датата на възстановяването му другите служители на ИАРА, заемащи неговата длъжност, имали основно месечно възнаграждение от 990 лв., докато неговото било определено на 740 лв., т.е. същото било дискриминационно. Това неравно третиране му нанесло имуществени вреди при изчисляване на обезщетението по чл.104, ал.1 от ЗДСл, което вместо да бъде изчислено на база 990 лв., било изчислено на база 740 лв. Така, за 6-месечния период по чл.104, ал.1 от ЗДСл. претендира обезщетение в размер на 1 500,00 лв., ведно със законната лихва, считано от 27.09.2017 г. до окончателното му изплащане и направените по делото разноски. Представени са писмени бележки, в които са обобщени доводите за основателност на претенцията.

Ответникът- Изпълнителна агенция по рибарство и аквакултури оспорва иска в писмено становище от 23.10.2024 г. и в писмени бележки от 06.02.2025г., чрез юрк. Д. Ч. Сочи, че исковият период от 01.08.2011 г. до 31.01.2012 г. не е бил предмет на решение № 448 от 10.11.2016 г. на КЗД. Прави възражение за погасяване на претенцията по давност. Навежда доводи за липса на елементи от фактическия състав на отговорността на държавата по чл.74, ал.2 от ЗЗДискр., вр. чл.1, ал.1 от ЗОДОВ, а именно пряка причинна връзка между дискриминационната проява и настъпилия вредоносен резултат. Поддържа, че на 18.03.2015 г. на ищеца е изплатено обезщетение по чл.104, ал.1 от ЗДСл., изчислено върху сумата от 740 лв. С оглед предявяване на иска по чл.74, ал.2 от ЗЗДискр. въз основа на общия принцип по чл.51, ал.1 от ЗЗД размерът на обезщетението не следвало да се изчислява на база основната заплата, определена към момента на признаване на уволнението за незаконно, тъй като то не се определяло по реда на ЗДСл, а по чл.51 от ЗЗД – като сума, която би получил ищецът, ако работеше при ответника за процесния период. Претендира за отхвърляне на иска и присъждане на разноски.

Прокурорът от СГП изразява становище за частична основателност на иска за сумата от 1 300,00 лв.

Административен съд София-град, като обсъди наведените доводи и прецени събраните по делото доказателства по реда на чл.235, ал.2 ГПК във вр.чл.144 АПК, намира за установено следното от фактическа страна:

Със заповед № ЧР 188 от 25.07.2011 г. на изпълнителния директор на ИАРА, издадена на основание чл. 12, ал. 1 от ЗДСл., е прекратено служебното правоотношение на Н. Х., считано от 01.08.2011г.

С решение № 16366 от 09.12.2013 г. по дело № 1397/2012 г. на Върховния административен съд на Република България, Пето отделение, е оставено в сила решение № 5761 от 16.12.2011 г., постановено по дело № 7063/2011 г. от Административен съд София-град, с което е отменена заповед № ЧР 188/25.07.2011 г.

Със заповед № ЧР 36 от 30.01.2014г., на основание чл.122, ал.1 ЗДСл, в изпълнение на влязлото в сила решение № 16366/09.12.2013г. на ВАС, Пето отд., по дело № 1397/2012г. и във връзка с подадено заявление вх.№ 9400-5198 от 27.12.2013г., ищецът Н. Х. е възстановен на длъжност „Главен инспектор РК“, считано от 31.01.2014г. с основно месечно възнаграждение в размер на 740 лева.

С решение № 448 от 10.11.2016г., постановено по преписка № 297/2015г. на Трети заседателен състав на Комисия за защита от дискриминация (КЗД), по реда на чл.64, вр. чл.65, т.1 и чл.66 от ЗЗДискр. е установено, че с определеното основно възнаграждение в заповед № ЧР 36 от 30.01.2014г. и заповед № ЧР 98 от 02.04.2015г.,

изпълнителният директор на ИАРА е третира неправомерно Н. Г. Х. в нарушение на чл.14, ал.1 от ЗДСл., в сравнение със служителите, заемащи същата длъжност. Акът е влязъл в сила, видно от определение № 11268 от 27.09.2017г. по дело № 10148/2017г. на ВАС, Пето отделение.

Съгласно задължителните указания на т.4 от Тълкувателно решение № 3/2005 г. на ОСГК на ВКС началният момент на забавата и съответно на дължимостта на законната лихва върху сумата на обезщетението, респ. на погасителната давност, е влизане в сила на решението, с което се отменят унищожаваните административни актове – в случая на 27.09.2017 г. Предявената пред СРС исковата молба от 28.07.2020 г., по която е образувано гр.дело № 33824/2020 г., изпратено по подсъдност на АССГ, е подадена в срока по чл.110 от ЗЗД, поради което възражението на ответника по чл.120 от ЗЗД е неоснователно.

Преклудирано с оглед влязлото в сила решение № 7179 от 11.06.2024 г. по дело № 11670/2023 г. на ВАС, Пето отделение, с което е извършен инстанционен контрол на решение № 5733/29.09.2023 г. по дело №226/2021 г. АССГ, при предходното разглеждане на делото, е другото възражение на ответника по допустимостта на иска по чл.299 от ГПК. Съставът на АССГ е приел за неоснователно възражението на ответника, че исквете за имуществени вреди са недопустими поради силата на присъдено нещо на решението по дело № 3961/2015г. на АССГ, влязло в сила на 18.06.2018г., в която част мотивите на първоинстанционния съд не са коригирани от ВАС на РБ.

При така установената фактическа обстановка, Административен съд София-град достигна до следните правни изводи:

По силата на чл.104, ал.1 от ЗДСл. когато заповедта за прекратяване на служебното правоотношение бъде отменена от органа по назначаването или от съда, държавният служител има право на обезщетение в размер на основната си заплата, определена към момента на признаването на уволнението за незаконно или на невявяването му да заеме службата, за цялото време, през което не заема държавна служба, но не за повече от 6 месеца.

Визираната законова разпоредба е основание, след отмяната на заповед № ЧР 188 от 25.07.2011 г., за предявената от служителя претенция за заплащане на обезщетение по чл.104, ал.1 от ЗДСл, което съобразно изричната редакция на закона се дължи в размер, определен към момента на признаването на уволнението за незаконно, или в случая към 09.12.2013 г.

С процесната заповед № ЧР 36/30.01.2014 г. на изпълнителния директор на ИАРА, Н. Х. е възстановен на длъжност с основна заплата в размер на 740,00 лв.

При новото разглеждане на спора е изискано дело № 1736/2014 г. по описа на АССГ, по което е постановено решение № 8229 от 29.12.2014 г., с което ИАРА е осъдена да заплати на ищеца обезщетение на основание чл.104, ал.1 от ЗДСл в размер на 3469,55 лв. за периода от 01.08.2011 г. до 31.01.2012г., през който не е бил на служба поради прекратяване на служебното му правоотношение със заповед № ЧР-188 от 25.07.2011 г. Видно от мотивите на съдебния акт, основата за определяне размера на претендираното обезщетение по чл.104, ал.1 от ЗДСл е основната заплата на служителя, посочена в заповед № ЧР 36 от 30.01.2014 г. Решението е влязло в сила като необжалвано на 27.01.2015 г.

Не е спорно по делото и се установява от приета при повторното му разглеждане съдебно-счетоводна експертиза, че с решение № 8229/29.12.2014г. по

дело № 1736/2014 г. на АССГ, 3 състав, ИАРА е осъдена да заплати на Н. Г. Х. сумата от 3469,55 лева, като обезщетение по чл. 104, ал. 1 от ЗДСл. за период от шест месеца - 01.08.2011г. - 31.01.2012 г., през който е останал без работа, ведно с лихва за забава, считано от 09.12.2013 г., както и сумата от 600,00 лева разноски. Посочената сума от 3469,55 лева е определена от назначена по делото ССЕ, като е взета предвид основна заплата към 09.12.2013 г. - момента на признаване на уволнението за незаконно с решение № 16366/09.12.2013 г. по дело № 1397/2012 г. на Върховният административен съд на Република България, Пето отделение за шест месеца. Основната заплата на ищеца е била в размер на 740,00 лева, като умножено по 6 месеца се равнява на 4440,00 лева. От сумата 4440,00 лева е приспадната разликата от 970,00 лева, представляваща основна заплата за работа на друга държавна служба през шестмесечния период, т.е. $4440,00 - 970,45 = 3469,55$ лева.

Обезщетението за оставане без работа е преведено с платежното нареждане от месец март 2015 г. по банкова сметка [банкова сметка] при банка У. Б. с получател Н. Х. за сумата от 3469.55 лева. Като основание за плащане в нареждането е посочено „адм. дело № 1736/2014 г.“

Дължим е извод, че размерът на обезщетението по чл.104, ал.1 от ЗДСл е определен съобразно основното месечно възнаграждение на Х., определено със заповед № ЧР 36 от 30.01.2014 г. Тук е мястото да се отбележи, че срокът, за който се дължи обезщетение по чл.104, ал.1 от ЗДСл, е определен в закона - за цялото време, през което служителят не заема държавна служба, но за не повече от 6 месеца. В процесния случай, при прекратяване на служебното правоотношение със заповед № ЧР 188 от 25.07.2011 г., считано от 01.08.2011 г., то 6-месечният срок на претенцията по чл.104, ал.1 от ЗДСл е законоустановен – от 01.08.2011 г. до 01.02.2022 г. Не е необходимо този законов период е да обхванат от решение № 448 от 10.11.2016г. на КЗД, именно защото той е законоустановен, както неправилно твърди ответникът.

Неоснователно е възражението на ИАРА за липса на пряка причинна връзка между решение № 448 от 10.11.2016г. на КЗД и процесната заповед № ЧР 36 от 30.01.2014 г. Напротив, връзката е именно пряка и непосредствена, тъй като размерът на обезщетението по чл.104, ал.1 от ЗДСл е определен и изплатен съобразно основното месечно възнаграждение на служителя, определен със заповедта от 30.01.2014 г. След като именно тази заповед е обявена за дискриминационна спрямо Х., съобразно възнаграждението, получавано от другите служители на ИАРА на същата длъжност към релевантния по чл.104, ал.1 от ЗДСл момент, то разликата между изплатеното и дължимо обезщетение по чл.104, ал.1 от ЗДСл е в пряка и непосредствена причинна връзка с дискриминационно определеното основно възнаграждение на служителя със заповед № ЧР 36 от 30.01.2014 г. Дължим е извод, че на основание чл.74, ал.2 от ЗЗДискр, вр. чл.51, ал.1 от ЗЗД, на служителя следва да бъде възстановена разликата между изплатения размер на обезщетението по чл.104, ал.1 от ЗДСл и размера, определен съобразно основното месечно възнаграждение на служители на ИАРА на същата длъжност, определен към 09.12.2013 г.

Според приета по делото ССЕ от 20.01.2025 г. и видно от поименно щатно разписание на длъжностите, утвърдено със заповед № РД 1645 от 28.11.2023 г., актуално към датата 09.12.2013 г., всички държавни служители на ИАРА на същата длъжност като на ищеца - „главен инспектор РК“, длъжностно ниво по КДА 9, ниво на основна заплата 20 - експертно ниво 5, степен 4, код по НКПД 2422-6043, с ранг IV младши в ИАРА, ГД „Рибарство и контрол“ са назначени с индивидуална основна

заплата в размер на 1000,00 лева месечно. Разликата в размера на индивидуалната основна заплата на Н. Х., върху която е начислено обезщетението по чл.104, ал.1 от ЗДСл (740,00 лева месечно) и индивидуалните основни заплати на служителите на същата длъжност „главен инспектор РК“, длъжностно ниво по КДА 9, ниво на основна заплата 20 - експертно ниво 5, степен 4, код по НКПД 2422-6043, с ранг IV младши в ИАРА, ГД „Рибарство и контрол“ (1000 лева месечно), пресметнато към 09.12.2013 г. (момента на признаването на уволнението за незаконно) е 260,00 (двеста и шестдесет) лева месечно, т. е. $1000,00 - 740,00 = 260,00$. За целия шестмесечен период на оставане без работа (01.08.2011 г. - 31.01.2012 г.), разликата е 260,00 лева x 6 месеца = 1560,00 (хиляда петстотин и шестдесет) лева.

Въпрос № 3 към ССЕ от 20.01.2025 г. „кога и в какъв размер е изплатено обезщетение на основание чл.104, ал.1 от ЗДСл на Н. Х. съгласно заповед № ЧР 98/02.04.2015 г. на ИАРА за възстановяване на длъжност „главен инспектор РК“, посочена в предмета на Решение № 448/10.11.2016 г. на Комисията за защита от дискриминация?“ е ирелевантен към определяне на коректния размер на обезщетението по чл.104, ал.1 от ЗДСл, дължимо за прекратяване на служебното правоотношение, считано от 01.08.2011 г., възстановено въз основа на отменителното съдебно решение със заповед № ЧР 36 от 30.01.2014 г. Касае се за два различни индивидуални административни акта за прекратяване на служебното правоотношение – този от 2011 г. и заповед № ЧР 38/03.02.2014 г., поради което и след отмяната на всяка една от тях е дължимо на отделно и самостоятелно основание обезщетение по чл.104, ал.1 от ЗДСл.

Не е спорно по делото, че със заповед № ЧР 38 от 03.02.2014 г. на изпълнителния директор на ИАРА служебното правоотношение на Х. е прекратено на основание чл. 107а, ал. 1 от ЗДСл и е разпоредено е на лицето да се изплатят 5 брутни работни заплати. Съгласно чл.107а, ал.1 от ЗДСл органът по назначаването може да предложи на държавния служител прекратяване на служебното правоотношение срещу обезщетение в размер на не повече от 6-кратния размер на последната получена месечна основна заплата.

Целта на обезщетението по чл.107а от ЗДСл е да компенсира прекратяването на служебното правоотношение, което се извършва по инициатива на органа по назначаването като замести загубеното поради прекратяване на правоотношението възнаграждение и даде възможност на служителя да намери нова работа. В случая, прекратяването на правоотношението на основание чл.107а, ал.1 от ЗДСл е сторено със заповед № ЧР 38/03.02.2014 г., считано от 03.02.2014 г., респ. на лицето е изплатено обезщетение в размер на 5 брутни работни заплати, считано от същата дата 03.02.2014 г. Т.е. обезщетението по чл.107а, ал.1 от ЗДСл замества липсващото възнаграждение за периода от 03.02.2014 г. до 03.07.2014 г. и не съвпада с периода, за който ищецът претендира обезщетение по чл.74, ал.1 от ЗЗДискр., вр. чл.51, ал.1 от ЗЗД, а именно от 01.08.2011 г. - 31.01.2012 г., поради което съдът намира, че не следва да се извърши прихващане между двете обезщетения.

В хипотезата на предявен иск по чл.74, ал.2 от ЗЗДискр. административните съдилища не установяват наличието на дискриминация, а изследват наличието на вреди в причинно-следствена връзка с установен от КЗД като специализиран орган, акт на дискриминация. Фактическият състав на предявения иск с правно основание чл. 1, ал. 1 ЗОДОВ, във връзка с чл.74, ал.2 от ЗЗДискр., включва в кумулативна даденост: 1. влязло в сила решение на КЗД, с което е установено извършването на

дискриминация, изразяваща се в дискриминационен акт, действие или бездействие на държавен орган или длъжностно лице - нарушител и засегнатото лице; 2. наличието на претърпяна вреда; 3. причинна връзка между установената дискриминация и вредата. Съдът намира за доказани визираните три фактически елемента от отговорността на държавата по чл. 1, ал. 1 ЗОДОВ, във връзка с чл.74, ал.2 от ЗЗДискр.

С решение № 448 от 10.11.2016г., постановено по преписка № 297/2015г. на КЗД, по реда на чл.64, вр. чл.65, т.1 и чл.66 от ЗЗДискр. е установено, че с определеното основно възнаграждение в заповед № ЧР 36 от 30.01.2014г. изпълнителният директор на ИАРА е третиран неравно Н. Г. Х. в нарушение на чл.14, ал.1 от ЗЗДискр., в сравнение със служителите, заемащи същата длъжност. Изпълнена е процесуалната предпоставка за наличие на влязъл в сила акт на КЗД, установяващ извършена дискриминация от изпълнителния директор на ИАРА, изразяваща се в неравно третиране на Х. в нарушение на чл.14, ал.1 ЗЗДискр. чрез неактуализиране на заплатата му по двете цитирани заповеди от 30.01.2014 г. в сравнение с останалите служители на ИАРА, заемащи същата длъжност. С други думи, в случай, че не беше определил и изплатил дискриминационен размер на обезщетение по чл.104, ал.1 от ЗДСл, а съобразно основното месечно възнаграждение на служителите на същата длъжност и ранг към 09.12.2013 г., имуществената сфера на ищеца със сигурност щеше да се увеличи със сумата от 1 560,00 лв. Претърпените от ищеца вреди, под формата на пропуснати ползи в посочения размер, се изразяват в получено от него в по-нисък размер обезщетение по чл.104, ал.1 от ЗДСл. Съизмеряването на вредите със стойността на полученото и дължимото при липса на дискриминация обезщетение по чл.104, ал.1 от ЗДСл не означава, че претенцията е по ЗДСл, както неправилно поддържа ответникът. Касае се за пропуснатата полза по смисъла на чл.51, ал.1 от ЗЗД, която се измерва с разликата между изплатения размер на обезщетението по чл.104, ал.1 от ЗДСл и размера, определен съобразно основното месечно възнаграждение на служители на ИАРА на същата длъжност, определен към **09.12.2013 г.** Назначената по делото ССЕ от 20.01.2025 г. е определила размер на обезщетението от 1 560,00 лв., но с оглед диспозитивното начало в процеса, на ищеца следва да се присъди претендираната от него сума в размер на **1 500,00** лева. Същата е дължима ведно със законната лихва от влизане в сила на решението на КЗД на 27.09.2017 г., до окончателното му изплащане.

При този изход на спора и на основание чл.10, ал.3 от ЗОДОВ ответникът следва да бъде осъден да заплати направените от ищеца разноси, адвокатско възнаграждение в полза на адв. Ж. и разноските за хонорар за

вещото лице, който е изплатен от бюджета на съда. Съгласно чл.226, ал.3 от АПК, първоинстанционният съд се произнася и по разноските за водене на делото във Върховния административен съд. Касационният жалбоподател Н. Г. Х. е направил разноски пред ВАС в размер на 20,00 лв. за държавна такса. Съгласно мотивите на решение № 7179 от 11.06.2024 г. по дело № 11670/2023 г. на ВАС, Пето отделение, на адв. Ж. не се дължат разноски за касационната инстанция с оглед изхода на спора пред нея.

Съгласно чл.38, ал.2 от Закона за адвокатурата, адвокатът оказал безплатна адвокатска помощ, има право на адвокатско възнаграждение в размер не по-нисък от предвидения в наредбата по чл. 36, ал. 2, като в този случай насрещната страна следва да бъде осъдена да го заплати. По делото е представен договор за правна защита и съдействие от 21.06.2022г., в който адвокатът е декларирал, че предоставя безплатна правна помощ на ищеца, който е материално затруднено лице по смисъла на чл.38, ал.1, т.2 от Закона за адвокатурата. Съдът намира, че справедлив и разумен размер на дължимото адвокатско възнаграждение следва да се определи в размер, близък до минималния от 450,00 лева чл.8, ал.1, вр. чл.7, ал.2, т.2 от Наредба № 1/2004г., или сума в размер на 550,00 лв. Ответникът следва да бъде осъден да възстанови в полза на АССГ, изплатените от бюджета на съда разноски за експертиза в размер на 700,00 лева.

Мотивиран от горното, *Административен съд София-град*, II-ро отделение, 22-ри състав,

РЕШИ:

ОСЪЖДА Изпълнителна агенция по рибарство и аквакултури, със седалище: [населено място], [улица], **да заплати** на Н. Г. Х. с ЕГН [ЕГН], от [населено място],[жк], [жилищен адрес] на основание на чл.74, ал.2 ЗЗДискр., вр. чл.1, ал.1 ЗОДОВ, обезщетение за имуществени вреди от нарушение на чл.14 ЗЗДискр, установено с решение № 448/10.11.2016г., постановено по преписка № 297/2015г. по описа на Комисия за защита от дискриминация, в размер на **1 500, 00** /хиляда и петстотин/ лева, поради неактуализиране на основното му месечно възнаграждение, определено в заповед № ЧР 36 от 30.01.2014 г. за заемане на длъжността "главен инспектор" в отдел "Рибарство и контрол" на ИАРА, при изчисляване на обезщетение съгласно чл.104, ал.1 от Закона за държавния служител за периода от 01.08.2011 г. до 31.01.2012 г. съгласно решение № 8229 от 29.12.2014 г. по дело № 1736/2014 г. на

АССГ.

ОСЪЖДА Изпълнителна агенция по рибарство и аквакултури, със седалище: [населено място], [улица], **да заплати** по сметка на Административен съд София- град, [населено място], [улица], разноси за изготвена съдебно-счетоводна експертиза в размер на 700, 00 /седемстотин/ лева, на основание чл.10, ал.3 от ЗОДОВ

ОСЪЖДА Изпълнителна агенция по рибарство и аквакултури, със седалище: [населено място], [улица], **да заплати** на адвокат А. Н. Ж. от САК, със съдебен адрес [населено място],[жк], [жилищен адрес] адвокатско възнаграждение в размер на 550,00 /петстотин и петдесет/ лева, на основание чл.38, ал.2, вр. ал.1, т.2 от Закон за адвокатурата.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховния административен съд на Република България, в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: